

කැලුබොක්ක වත්තේ වැඩි වර්ෂිත කම්කරුවන්ට පොලීසිය තර්ජනය කරයි

අයිත් විරසේකර සහ ඒ. ඒ. ලොකුඩ්ඩා විසිනි
2015 ඔක්තෝබර් 7

නි යම්ත දිනට වැටුප් නොගෙවීමට එරහිව සහ මාසයේ වැඩි වර්ජනයක යෙදුන රාජ්‍ය වැවිල් සංස්ථාවට අයත් මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ කැලුබොක්ක වත්තේ කම්කරුවන්ට වර්ජනය නතර කරන ලෙස පොලීසිය තර්ජනය කර ඇත.

වත්තේ වෘත්තීය සම්ති ත්‍රියාකාරීන් තුන් දෙනෙකු අගේස්තූ 25 අ පොලීසියට ගෙන් වූ පන්විල පොලීසියේ පොලිස් ස්ථානාධිපති “තමුන්ට ඉල්ලීම් දිනා ගැනීම සඳහා උද්‍යෝග ස්ථානය කිරීමට අයිතිය ඇතත් වත්තේ වැඩි කඩාක්පල් කිරීමට බලයක් නැතැ” සි තර්ජනය කළ බව කම්කරුවේ පවසනි.

වර්ෂිත වතු කම්කරුවන්ට පොලීසිය කළ මෙම සාපුරු තර්ජනයේ තේරුම වත්තේ වැටුප් සහ සෙසු අයිතින් සඳහා අරගලයේ යෙදීමට වතු කම්කරුවන්ට ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අයිතියට පහර එල්ල කොට රාජ්‍ය සහ ප්‍රුද්‍යෝග වතු සමාගම් වල ලාභ අවශ්‍යතාවයන් ආරක්ෂා කිරීමට දනාපති ආත්ම්ව තීන්දු කොට ඇති බවයි. මෙය සමස්ත කම්කරු පන්තියට කෙරෙන බරපතල අනතුරු ඇගැවීමකි.

මෙට පෙර අත්තනොම්මතික ලෙස වැඩි වේගවත් කිරීමට විරුද්ධව මැයි මාසයේ තෙදින වර්ජනයක යෙදුන මස්කේලිය ග්ලෙනුයිජ් වත්තේ ඩීසයිඩ් කොටසේ කම්කරුවන් 7 දෙනෙකට විරුද්ධව ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීයෙකුට පහර දීම සහ අසල තිබුණු දෙබර කුඩාවක් ඇවිස්සීම යන බොරු වෝද්‍යා යටතේ පොලීසිය විසින් නඩු පවරනු ලැබූ අතර වතු පාලකයන් ඉන් කම්කරුවන් තුන්දෙනෙකු සේවයෙන් පහකර හතර දෙනෙකුගේ වැඩි මාසකට තහනම් කෙලේය. එමත් ම අසාධාරන වැටුප් ක්ලේපාදුවට එරහිව අගේස්තූ මාසයේ වැඩි වර්ජනයක යෙදුන යටියන්තොට ගනෙපල්ල වත්තේ කම්කරුවන් 13 දෙනෙකු අත්තංගුවට ගත් පොලීසිය වතු අධිකාරීට සහ වර්ජනයට සහභාගි නොවූ කම්කරුවන්ට පහර දීම යන ව්‍යාජ වෝද්‍යා යටතේ නඩු පැවරිය.

කැලුබොක්ක වත්තේ 800 ක් පමණ කම්කරුවන් සැප්තැම්බර් 11 වැඩි වර්ජනයකට එලැඹුනේ 10 වෙනිදා ගෙවිය යුතු වැටුප් නියමිත ලෙස නොගෙවීමට එරහිව සහ මාසයකට දින 25 ක් වැඩි ලබා දීම, ගරහනී මවි

වරුන්ට ලබා දෙන දීමනා වැඩි කිරීම, අර්ථසාධක සහ පාරිනෝෂික අරමුදල් නියමාකාරයෙන් කම්කරුවන්ගේ හිනුම් වලට බැර කිරීම ඇතුළු ඉල්ලීම් 8 ක් මුළු කරගෙන ය.

16 වෙනිදා හිග වැටුප ගෙවූව ද කම්කරුවන් වැඩි ගොස් නැත. 24 වෙනිදා වතු කම්හල ඉදිරිපිට වර්ජන කම්කරුවේ උද්‍යෝග ස්ථානයක් කළහ. පොලීසියේ තර්ජනය මෙන්ම වෘත්තීය සම්ති තායකයන් හා වතු පාලකයන් අතර සාකච්ඡාවක් සිදුවී ඇත්තේ ඉන් පසුවය.

වර්ජනය දිග්ගැස්සීම සහ දෙනික වැටුප් වැඩි නොකිරීම නිසා කෝපයෙන් සිටින සෙසු වතුවල කම්කරුවන් ද අරගලය වටා රැලිවීමේ අත්තරාය මතුවීමත් සමග 25 අ වෘත්තීය සම්ති සහ වතු පාලකයන් අතර සාකච්ඡාවක් පැවත්වින. අනතුරුව වර්ජනය නතර කර 26 වෙනිදා සිට ආපසු වැඩිට යන ලෙස සම්ති තායකයන් කම්කරුවන්ට දැනුම් දී ඇත. සම්ති තායකයන් විසින් සිය අරගලය පුදකලා කිරීමේ කොන්දේසි යටතේ වෙනත් විකල්පපයක් නැති හෙයින් කම්කරුවන් ආපසු වැඩිට ගියත් හිග වැටුප ගෙවීම හැර වෙනත් කිසිදු ඉල්ලීමක් ලැබේ නැත.

දෙනික වැටුප රැඹියල් 1000 කරන ලෙස ඉල්ලා ජුලි 6-10 පැවති වතු කම්කරු වර්ජනයට ද සම්ති තායකයන්ගේ දුරුමුඛ කිරීම් තිබිය දී ම කැලුබොක්ක වත්තේ කම්කරුවන් බහුතරයක් සහභාගි වී තිබේ. නියමිත දිනට වැටුප ගෙවීම සහ සැම මසකම 25 අ වැටුප් අත්තිකාරම් ගෙවීම සම්බන්ධව කම්කරු ඇමති කැබේ හමිම් සමග සාකච්ඡාවක් සති දෙකක් තුළ ලබාදෙන බව වතු පාලකයන් පැවසු බව සම්ති තායකයන් කියා ඇත. නමුදු සෙසු ඉල්ලීම් ගැන සම්ති තායකයන් හා වතු පාලකයන් අතර ඇතිකර ගත් එකාග්‍රතාවය කුමක්දැයි කම්කරුවේ නොදැනිනි.

කැලුබොක්ක වත්තේ කැලුබොක්ක, ගල්කීරිය, මලේනෙල්ල, මලේනුලං කන්ද, මැද කොටස, රෙලුක්ස් 01, රෙලුක්ස් 02, ඩී මලේ යන වතු කළාප (ඩිවිෂන්) 8 ක කම්කරු පවුල් 1350 ක් පමණ සිටිති. අක්කර 1370 ක් පමණ වන මෙම තේ වත්තේ කළකට පෙර සරුසාරව තිබේ ඇත. ලෝක වෙළඳ පොලේ තරගකාරීන්වය ඉහළ යාම සහ අපනයන කඩා වැටීමෙන් ආදායම පහත

ව�ට්මේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වත්ත බංකාලොත් තත්ත්වයට පත්ව ඇත. එය ලංකාවේ තේ සහ රඛර කරමාන්තය පොදුවේ මූහුන දී සිටින අරුධුදෙයේ කොටසකි.

වතු බංකාලොත්වීම 174 පෙර පැවති සෞච්ච්ච පහසුකම් පවා වතු පාලකයන් විසින් කප්පාදකර ඇති ආකාරය කමිකරුවේ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියේ වාර්තාකරුවනට විස්තර කළහ.

එ. සේල්වනායගම් (38) වත්තේ කන්කානි කෙනෙකි. “මම අවුරුදු 20ක් විතර වත්තේ වැඩ කරනවා. වැඩ දින අඩු වුනාම අපිට ලැබෙන්නේ අඩු ප්‍රචියක්. මේ මාසේ ප්‍රචිය සතියක් විතර පැහැ වෙළඳී ලැබුණේ. මේ අරගලේට අලගාල්ල, ගෝමරේ, රාක්ෂාව, ගල්පිහිල්ල වතු වල අයත් සහයෝගය දුන්නා. නමුත් දවස් දෙකකට පස්සේ ඒ අය ආයමත් වැඩට හියා” යැයි මූහු පැවසුවේය.

කැලැබාක්ක වත්තේ බහුතරයක් කමිකරුවන් සංචාරකය වී සිටින්නේ ලංකා කමිකරු කොන්ග්‍රසය (සිඛලිවිසි) සහ ග්‍රී ලංකා නිදහස් වතු සේවක සම්තිය (ශ්‍රීලංකිවසේස්) තුළ. පසුගිය වසර 10 පමණ කාලයක් තුළ තමන්ගේ ප්‍රයුත්ත කිසිවක් නොවිසුන බව කමිකරුවේ කිහි. කමිකරුවන්ගේ සිඛනය යටතේ වත්තේ සම්ති නායකයන් ගේ කිසිදු සහයෝගයක් ලැබේ නැත. එය අභ්‍යන්තරයක් නොවේ. පසුගිය දෙක ගනනාවක් තුළ ම නොන්ඩමන්ගේ සිඛලිවිසි, දිගම්බරමගේ ජාතික වතු කමිකරු සංගමය (එන්ස්ඩ්බ්ලිවිල්) ලංකා ජාතික වතු කමිකරු සංගමය (සිඛනර්ඩ්බ්ලිවිසු) ඇතුළු සියලු වතු සම්ති ක්‍රියාත්මක වූයේ දෙනපති ආන්ත්‍රිවේ සහ වතු සමාගම් වල ජීවත්තයන් ලෙසය.

“අරගලය සංචාරකය කළේ තෙලවර්ලා (ගාඩා සම්ති නායකයන්) විතරයි. ඉහළ නිලධාරීන් කවුරුවත් ආවේ නැ. මේ කලිනුත් ද්‍රව්‍යක් දෙකක් ප්‍රභි පමා වෙලා තියෙනවා. ඒත් මේ මාසේ සතියක් විතර ප්‍රභි පමාවුනා. අපි කොහොමද ජීවත් වෙන්නේ.” සේල්වනායගම් වැඩ දුරටත් කිවේය.

දැන් වැටුපෙන් කපා ගන්නා අරමුදල් පසුගිය හිග පියවීමට යොදාගන්නා බව කමිකරුවේ කිහි. ගර්හනී කාන්තාවක් හඳිසි අවස්ථාවක මහනුවරට රැගෙන යන්නේන්ම වාහනයට රුපියල් 3,500ක් පමණ ගෙවීමට සිදුවෙයි. කමිකරුවන් ප්‍රකාශ කරන ආකාරයට මුවනගේ සාමාන්‍ය මාසික ආදායම රුපියල් 8,000 කි. මරනයක් සඳහා දෙන ආධාරය රුපියල් 2,000 කි. මෙම මුදල් පවා ගෙවන්නේ මාස තුන හතරක් කල් ඉකුත් වී ය. වත්තේ සමහර කොටසේ කැලැබාට ගොස් ඇති බව කමිකරුවේ කිහි. අක්කර 53 ක් කමිකරු පවුල් අතර බෙදා දී ඇත්ත් වත්තේ වැඩ කරන අතර තමාට ලබා දී ඇති ඉඩම් කොටසවලින් ආදායමක් ලබා ගැනීමට

තරම් කාලය මිංග කිරීමට ඔවුන්ට ඉඩක් නැති නිසා බොහෝ දෙනෙකු එම ඉඩම් වගා කිරීම අත්හැර දමා ඇත.

තිදරු පියෙකු වන එස්. වත්දන් මෙසේ පැවසීය: “මම අවුරුදු 20ක විතර වත්තේ වැඩ කරනවා. පවුල ඉන්නේ මැලේසියාවේ. එයා මාසෙකට රුපියල් 10,000ක් විතර එවනවා. අම්මයි තාන්තයි දෙන්නත් අපි ලග ඉන්නේ ඒ අයට වයසයි. නිතරම අසනීප වෙනවා. වියදම පිරිමහ ගන්න අමාරුයි. අපි 7 දෙනෙක් ඉන්නේ තනි කාමරයක. ඒකෙත් වහල දිරුල. අපි දන්න කාලක අලත්වැඩියාවක් වත් කරල නැහැ. ඉගෙන ගන්න ලමයින්ට මේ ලැයිම් කාමරවල කිසිම පහසුකමක් නැහැ. වත්තේ ඉස්කේප්ල ඉගෙන ගන්න පුළුවන් සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා විතරයි ඉන් ඉහළට ඉගෙනගන්න නම් හැඳුක්ම 15 ක් විතර ඇත වත්තේගමට යන්න යිනැ. බඡත් අඩුයි. වියදම දරා ගන්නත් අමාරුයි.”

කමිකරු කාන්තාවක් වන පාරුමදී තමා මූහුන දී සිටින ද්‍රූෂ්කර කොන්දේසි මෙසේ විස්තර කළාය: “මම සි ප්‍රතිය විතරයි පවුලෙ ඉන්නේ. එයා මේ ඉස්කේප්ල භයේ පන්තියේ ඉගෙන ගන්නව. ඉන්න කාමරයන් අබලන්, වැස්සට තෙමෙනවා ප්‍රතා ඉගෙන ගන්න දක්ෂයි. තිය අවුරුද්දේ සිඛ්‍යත්වයෙනුත් පාස්වුනා. මම වත්තේ වැඩ හින්ද ආධාර හමුබ වෙන්නේ නැහැ. ටවුමේ ඉස්කේප්ලකට තේරුනෙන් නැහැ. ලමයගේ තාන්ත වෙනත් කසාදයක් කරගෙන ලමයට වත් කිසීම උද්විතක් නැහැ. මම කොහොමද ලමය තනියම ඇත ඉස්කේප්ලකට යවන්නේ. ඇත යවල ආරක්ෂාව ගැන බලන්නේ කවුද අපිට පායන කාලට වතුරත් හිගයි. පාරවල් අබලන්, හරියට වැසිකිලියක් වත් නැහැ.”

වතුවල ලාභය කඩා වැවෙන තතු තුළ ඒහි සියලු බර කමිකරුවන් මත පැවතීම ආන්ත්‍රිවේ සහ වතුහිමියන්ගේ අරමුනයි. වැට්ලි කරුවන්ගේ සංගමයේ සහාපති රෝජාන් රාජ්‍යරෙයි නිරතුරුව කරන ප්‍රකාශයන්ගේන් එය තහවුරු වෙයි. ගත වර්ෂයක් පැරනි, පැමිනීම පාදක කරගත් ‘යල් පිනු ක්‍රමය’ මත පදනම්ව වැටුප් වැඩි කළ නොහැකි බවත් එය ‘නිෂ්පාදන එලදායිත්වය මත පාදක වූත්, ඉපයිම, අවස්ථාව සහ හැකියාව මත පාදකවූත් ක්‍රමයක් බවට පරිවර්තනය විය යුතු බවත්’ වැට්ලි කරුවන්ගේ සංගමයේ සහාපති රෝජාන් රාජ්‍යරෙයි පැවුලු බව ලංකා බිස්නාස් චන්ලයින් සැපේතුම්බර 15 දා වාර්තා කළේය. මෙය වනාහි දිනකට නෙලිය යුතු දෙප් ප්‍රමානය ඇතුළු සියලු දෙනික කාර්ය ප්‍රමානයන් කමිකරුවන්ට ඉස්කේප්ල පැවුලු දැමීයයුතු බවට කෙරෙන තර්ජනයකි. “කමිකරුවන් සහ මුවන්ගේ වෘත්තිය සම්ති කරමාන්තය හිගමනට අද දැමීමේ පිළිවෙතක් අනුගමනය නොකළ” යුතු බව මූහු අවධාරනය කරයි.